

Utrop

UDI splitter familier
[13.03.06 10:02]

Norge utviser stadig flere innvandrere. Ekteskap med en nordmann og felles barn er ingen garanti for å få opphold. Innvandringspolitiske hensyn kan veie tyngre enn retten til et familieliv. Nå har berørte familier startet opp en forening.

Av Lorenz Khazaleh

Hun er fra Norge, han er fra Syria, Etiopia, Tyrkia eller Kazakstan. De giftet seg lovlig i Norge og har felles barn. Likevel får paret ikke bo sammen i Norge. Brudd på utlendingsloven er nok for å utvise en familiefar. For eksempel hvis han oppga feil identitet ved innreisen. Eller hvis han har forelsket seg og fått barn med en norsk kvinne mens asylsøknaden ble behandlet (kan ta år!) og så fått avslag.

Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD) drukner for tiden i henvendelser fra familier som blir splittet på grunn av vedtak fra Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE).

— Det er et omfattende problem. Vi jobber med saker fra hele landet. Vi har fått langt flere henvendelser enn vi har kapasitet til, sier rådgiver Ingjerd Hansen til Utrop.

Ann-Kristin Arebi Haugen og Tonje Nathalie Hall har nå tatt initiativ til å danne foreningen “Multikulturelle familiers forening”. Ann-Kristin Arebi Haugen har selv i flere år kjempet mot at ektemannen sin blir utvist - hittil uten hell. Muneer heter han, kommer fra Lybia og er en av de mange asylsøkerne som fulgte et dårlig råd og oppga feil identitet ved ankomst i Norge. Han rettet det opp før de giftet seg, men det viste seg å være for sent.

Selv om de to er lovlig gift, står Muneer fortsatt uten oppholdstillatelse, kan ikke komme i arbeid og være med på å forsørge familien på fire. Også politiet har vært på besøk, stilte mange spørsmål, kikket i familiealbum og ble til slutt overbevist om at de to ikke fører et proforma-ekteskap. Paret tapte likevel saken i Oslo Tingrett i fjor høst og skal nå søke om enomgjøringsbegjering.

Tabubelagt

— Det er en forferdelig situasjon, ikke minst for barna. En må rettferdiggjøre seg hele tida fordi mange tror det må ligge noe kriminelt bak siden vi har så mye trøbbel. Og så er det dyrt: Vi har brukt over 80 000 kr. på advokatregninger.

— Desto gladere er jeg for støtten vi blant annet fikk fra OMOD, Norsk organisasjon for asylsøkere, Den norske kirke og Senter mot etnisk diskriminering, sier tobarnsmoren.

— Media tør ikke ta opp slike saker, de er tabubelagt. Derfor er det viktig at vi står sammen i en forening, gir hverandre støtte og viser at vi står for hva vi har valgt.

Det som Hagen og Hall reagerer mest på er at brudd på utlendingsloven og innvandringspolitiske hensyn (tiltak for å begrense innvandring) kan være grunn nok til å splitte en familie. Det fins nemlig mange forståelige grunner for å oppgi feil identitet, mener de to. En kan være at man må opparbeide tillit til myndighetene før man gir sitt rette navn:

— Mange asylsøkere kommer fra land der en ikke kan stole på myndighetene. Mange er politiske flyktninger og er redd for å oppgi rett identitet av frykt for represalier fra myndighetene de flyktet fra. De

stoler ikke på at norske myndigheter ikke videreformidler informasjonen de får fra asylsøkeren. Innstramningen av asylretten fører dessuten til at en ikke lenger kan søke på asyl i flere land i Schengenområdet (nesten hele EU). Derfor ser mange ingen annen utvei å oppgi falsk navn i håp om at en endelig skal kunne leve i trygghet.

— Uten hensyn til barna OMOD reagerer kraftig på myndighetenes praksis:

— Etter vår mening må være det foreligge svært alvorlige forbrytelser før man kan splitte en familie og sette barnekonvensjonen til side. Det er ingen menneskerett å bo i Norge, men her dreier det seg om å opprettholde et familieliv. Mange av de norske kvinnene kan ikke bare flytte til mannens hjemland fordi de ofte har barn fra et tidligere ekteskap som da vil ha rett til samvær med den andre forelderen i Norge. Ofte dreier det seg dessuten om land der det er forbundet usikkerhet med å dra til, sier Ingjerd Hansen.

Hansen mener at utlendingsmyndighetene ikke tar barnas hensyn alvorlig nok. Hun viser et avslag der UDI skriver at atskillelse fra sin far i en periode på to-tre år ikke nødvendigvis vil påvirke barna negativt fordi barna er i en “såpass lav alder” (under fire år).

— Gi meg en psykolog som kan underskrive på at to-tre-års atskillelse ikke vil ha en negativ innvirkning, slik at far kan utvises. Hvor er den barnefaglige kompetansen i UDI, lurte hun på.

Kritikken er ikke ny. Norske myndigheter har i de siste årene fått regelmessig kritikk både fra FNs barnekomité og Europarådets diskrimineringskomite for sin utvisningspraksis av utenlandske foreldre til norske barn, eller utenlandske ektefeller til norske kvinner og menn.

UDI derimot har ingen problemer med å forsvare utvisningsvedtakene. Visse brudd på utlendingsloven er alvorlige nok for å legitimere en utvisning. Den europeiske menneskerettskonvensjonen gir riktignok rett til vern av et etablert familieliv, men ikke vern av retten til å etablere et familieliv under ulovlig opphold, skriver UDI i et avslag. Barnekonvensjonen er heller ikke til hinder. Det går fram av den nye utlendingsloven (NOU 2004:20), opplyser Elisabeth Tombre Neergaard, underdirektør i UDIs utvisningsenhet, i en e-post til Utrop: “Tvert imot forutsetter artikkel 9 nr. 4 [i barnekonvensjonen] at statene kan treffe vedtak om utvisning selv om det skulle innebære at barn blir atskilt fra sin far eller mor.”

Utrop har spurt UNE om det faglige grunnlaget for avgjørelser i henhold til barnas beste.

— Vi har spesiell juridisk ekspertise på barnerettslige og menneskerettslige spørsmål, svarer UNE-direktør Terje Sjeggstad.

— Forøvrig er det vanskelig (også for barnefaglige miljøer) å definere barnefaglig kompetanse presist. Mange ansatte i UNE har barn selv og dermed førstehåndskunnskap, legger han til.

Ulike oversettelser av barnekonvensjonen

Men også når det gjelder det juridiske, hersker det uklarhet, fant Utrop ut. Barnekonvensjonen blir tolket ulikt i de forskjellige oversettelsene. I den engelske originalen lyder den avgjørende paragraf 3 at barnas beste skal være “a primary consideration”. I den norske oversettelsen blir dette til “et grunnleggende hensyn”

- ett blant mange altså. På tysk, nederlandsk, dansk og svensk derimot blir dette oversatt til at barnas beste “har forrang” foran andre hensyn - en avgjørende forskjell. Saken blir ikke mindre forvirrende ved at det for et par år siden ble brukt en norsk oversettelse som sier at “det først og fremst [skal] tas hensyn til hva som gagnar barne best”.

— Barnekonvensjonen ble i 2003 nedfelt i norsk lov, og denne

grunnleggende rettigheten står dermed over andre bestemmelser i norsk lov, sa barneombudet Trond Waage til Aftenposten for to år siden.

For UNE-direktøren Terje Sjeggstad derimot er saken klar:

— Det heter “a primary consideration”, og ikke “the primary consideration”. Det framgår av forarbeidene til konvensjonen at forståelsen av barnekonvensjonen er entydig. Der er noe alle med spesiell barnerettslig ekspertise vet. Det er også pekt på i den ferske utredningen om ny utlendingslov. Det er derfor god harmoni mellom barnekonvensjonen, utlendingsloven og praksis på feltet, mener han.

Jurist Cecilia Bailliet har for få år siden analysert norsk asylpolitikk i oppdrag for Kommunal- og regionaldepartementet. Hun fastslår at det mangler en individfokusering i behandling av saker, og at “nasjonalistiske innvandringsinteresser går foran internasjonale plikter”.

UNE opplyste nylig i et brev til OMOD at barnets beste “ikke er avgjørende i alle utlendingssaker”. Også andre hensyn vektlegges, for eksempel “innvandringspolitiske føringer”.

I 1998 ble 101 mennesker utvist på grunn av brudd på utlendingsloven. Fire år senere har antallet firedoblet, nådde toppen i 2004 med 758 og sank til 695 i fjor.

Les mer om Multikulturell forening
her: <http://www.piczo.com/multikulturell-forening>

Les også:

Linker:

Dagsavisen: [Myndighetene tror ikke på kjærligheten](#)

<http://www.utrop.no/art.html?artid=8904&catid=1>

Close